

DRAPPELUL

Săptămânal independent Inscris sub Nr. 13/1938 la Trib. Arad

ABONAMENTE:

Pe an 300.—
Pe 6 luni, industrii, toate inst. part. și publ. 2000.—

Director:

VASILE I. OSTOIA

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:

ARAD
Str. CLOȘCA Nr. 7, Tel 19-91

+ Gen. von Schobert - Gen. Ioanițiu Trei luni de război sfânt

Moartea eroică pe câmpul de onoare, la îndeplinirea misiunii, a generalului de armată Cavalier von Schobert, apoi a generalului de brigadă Ioanițiu — șeful Marșului Cartier General, — constituie expresia cea mai elocventă a sincerei frăție de arme germano-române, căci au căzut pe același front luptând pentru aceeași idee, apărând Crucea și civilizația creștină.

Căzând în fruntea soldaților, pe cari au condus dela biruință la biruință, jertfa acestor doi ofițeri de elită va avea darul de a da o nouă și năpraznică pornire avântului și entuziasmului soldaților, cari luptă pe frontul răsaritean în slujba unui ideal sfânt, va oțeli și mai mult voința de a învinge și va înfățișa brațele cari lovesc în dușman fără șovăire, pentru a duce la îndeplinire ideea — pentru care și-au sacrificat

viața atâți conducători distinși — și pentru a răzbuna moartea comandantului lor.

Obolul armatelor germano-române, — din săptămâna care s'a încheiat — prin moartea generalului von Schobert și generalului Ioanițiu a fost dureros, dar ultimul omagiu adus marilor dispăruți, care a decurs într-o atmosferă de strânsă amicitie și dărzenie ostășească, este o dovadă grăitoare că, dușmanul va trebui să plătească scump aceste vieți.

Și, aceasta cu atât mai mult, cu cât eroii căzuți în mod atât de brav, nu-și părăsesc oștile, pe cari au comandat — căci numai lutul este muritor, spiritul trăește și veghează — spiritul lor luminos va conduce și pe mai departe destinele armatei spre limanul biruinței, și în momentele de grea cumpănă

umbra lor diafană va stăruie o clipă printre bravii lor ostași, și această elipă va avea înrăurirea binefăcătoare de a da imboldul spre a tenta și învinge imposibilul...

Cum însă cuvintele și slovele sunt inerte pentru a exprima venerația ce li se cuvine eroilor, dovedindu-se un mijloc care nu poate reda faptele gradinoase săvârșite de ei, decât în slabe imagini, în locul vorbelor multe, cuvetele curat creștine se închină smerit în fața jertfei eroice, aducând astfel prinosul lor de recunoștință Cerului care a hărăzit pământului nostru, mult încercat, fii ca generalul von Schobert și generalul Ioanițiu, exemplari și spiritul cărora are puterea de a crea eroi pentru apărarea Crucii și omenirii creștine.

ANGELA V. OSTOIA

Implinindu-se 3 luni de război, Duminică, d. prof. Mihai Antonescu, vicepreședintele și președintele ad-interim al consiliului de miniștri, a rostit o cuvântare la posturile noastre de radio.

D-sa a arătat că, sunt 3 luni de când oștile M. S. Regelui Mihai I au pornit lupta de întregire a hotarelor, sub conducerea Maresalului Antonescu.

Mai departe d. Vicepreședinte, în cuvinte calde și simțite se adresează celor pătrunși de un adânc sentiment patriotic, spunând că, cine simte Patria drept culme de credință, prima după Dumnezeu, acela își dă seama ce a însemnat reșezarea țării, de către d. Maresal Ion Antonescu, în drepturile sale istorice.

Finlanda și România au simțit povara bolșevismului, dar ar fi fost inevitabil marșul moscovit asupra Europei întregi, dacă războiul sfânt n'ar fi fost pornit, iar pentru noi comunismul ar fi fost trăznitul care ar fi ars rădăcinile naționale.

În continuare, D. Vicepreședinte a subliniat că, în acest popas evocator de luptă, se cuvine să ne închinăm Maresalului, eroilor noștri și fraților noștri germani cari au luptat și cu murit pentru desrobirea

ghei românești, iar expresia prinosului nostru de recunoștință față de Maresal, este jurământul de credință, față de eroi, cari s'au jertfit, nu lacrimi de deszădejde ci lăcră de slavă, se cuvine să le aducem, căci numai așa se slăvește un Neam. D-sa a mai avut cuvinte de recunoștință și de îmbărbătare pentru răniții războiului nostru sfânt, deasemenea a adresat cuvinte durtoase văduvelor și orfanilor de război.

În aceste ceasuri când pe plaiurile Moldovei, plaiurile Voievozilor români, luptă armata Țării și ea luptă pentru a putea stăpâni pământul Patriei până la marginile sale, pentru a prăbuși dușmanul, d. ministru a afirmat că, Neamul care știe să ridice din prăbușire catapetezme, cum a știut România să facă, merită să fie stăpân, term nându-și cuvântul, rostită cu ocazia popasului de război cu ocazia împlinirii a 3 luni de lupte, cu îndemnul:

Cu Dumnezeu înainte, pentru dreptate, pentru pământ și pentru Cruce!

TRAIASCA DINASTIA ȘI REGELE!

TRAIASCA ROMANIA ȘI MARESALUL!

Bisericele din teritoriile sovietice ocupate își recapătă misiunea lor sfântă

Toate și-au redobândit onoarele lor prețioase de cult

Berlin, 9. — (UTA) Toate sfințele locașuri și-au deschis porțile rechemându-și credincioșii să asculte cuvintele Domnului. Se menționează cu acest prilej, convigerea fermă a importantului rol social și cultural al Bisericii în viața popoarelor.

Interesant de relatat este faptul că, cu prilejul înaintării trupelor germane în Uniunea Sovietică, au căzut în mâna acestor unități așa

numitele muzee ale bezboșnicilor (ale celor fără Dumnezeu) cu întregul lor conținut în bună stare. Toate obiectele de valoare, toate sfințele icoane și odăjii necesare sfințelor slujbe din biserică, între cari se citează crucifixuri, relicve sfinte, haine prețioase, icoane etc., cari fuseseră răpite din bisericile Lituaniei, Letoniei și ale Ucrainei, au fost trimise bisericilor de origină.

Unele din aceste obiecte prețioase suferiseră stricăciuni. Fuseseră colorate cu roșul bolșevic, trasându-se pe ele emblemele sovietice. Pe multe crucifixuri de lemn se bătuștea steaua sovietică (dublul triumfiu al evreilor) făcut din metal, prin care bolșevicii voiau să documenteze triumful acestei revoluții mondiale sovietice asupra Crucii Creștine.

Statele Unite și războiul economic

Washington-ul pare că vrea să intre într-o fază activă a războiului economic. Roosevelt a creat un oficiu asemănător ministerului războiului economic britanic, „Economic Defense Board”, care se află sub conducerea vicepreședintelui Wallace. Aceasta va sfătui pe Roosevelt în privința măsurilor ce se vor lua în legătură cu lupta economică de autoritățile americane, va asigura între-

bușnărea tuturor mijloacelor pentru împlinirea scopurilor luptei și va sprijini acesteia prin proiecte de legi respective. Vicepreședintele Wallace va uni deci toate măsurile referitoare la războiul economic într-o acțiune totală sistematică și va da politicii economice orientarea necesară pentru înarmarea și măsurile de apărare în contra străinătății inamice.

Medalion liric

de PETRE A. BUTUCEA

Verona Brateș

„Les poètes, devant mes grandes attitudes,
Quel j'ai l'air d'emprunter aux plus fiers monuments,
Consumeraient leurs jours en d'austères études;
Car j'ai, pour fasciner ces dociles amants,
Le pur miroirs que jont toutes choses plus belles:
Mes yeux, mes larges yeux aux clartés éternelles”.

Ch. Baudelaire: „La Beauté”

Poetă a pasunilor adolescente și melancolilor autumnale, Verona Brateș depășește prescripțiunea morală pe care o incumbă cadrul restrâns al acestui medalion liric.

Verona Brateș... Azi, când resfrâng febril tineretea în pagini de entuziasm și ani lavforați, când poposec cu ochi înlacrămați peste amintiri și cărți — peste marginile nopților de albe visomnii —, Verona Brateș dăruiește vitrinelor multicolore, în frământul neliniștit al unui gând de

toldeana, o carte de largă respirație, o carte cu viori și inimi bolnave. — o carte a tuturor...

Poetă a singurătății și a duioșilor carpatine, Verona Brateș hrețuiește un inexpressiv postulat al poeziei noi, introducând — cu o degajață superioritate — poemul pur, genetic, expus în retusanta combinație a unui motiv disciplinat.

„De-aceea nici-o floare nu-i frumoasă.
Nici păsările nu mi-au mai cântat:

Pe cerul verii steaua mea s'ascunde
Și e pustiu de când tu ai plecat...
„SINGURATATE”

Dincolo de răsărituri zădărnice de împrejurări, dincolo de cel mai înalt grad de aperseptie umană — și în detrimentul styloului meu care nu poate prinde în puncte de lumină figura poemală a domnișoarei Verona Brateș —, versul poetă cuprinde iluminare renunțări și o tristete amară, care în portativul sufletului abia se poate nota:

„D-n ochii mei, senini și mari,
dispare
Speranța și credința, deodată
Și se aprinde-o flacără de sânge
Cu foc străbun, sălbatec și ciudat”.

„IARĂȘI EU...”

Strania împerecherea de motiv și culoare trădează sbuciumul tranșant al Veronii Brateș, unificând aspirațiile de mai frumos ale unui spirit superior, probând — în substratul intim de luciditate și absurd — dimensiunile perfecțiunii expresive la care poate ajunge, lă-

murativ, — într-o viziune sumbră și diformă — un creator.

Incertitudinile defectuoase ale grandiosității structurale, impun — caracterizant — poeziei mici reziduuri formalitare, pe cari însă Verona Brateș le va depăși într-un salt nedefinit. Tema aceasta isvoarește din nemulțumirea oricărui făuritor de stihuri față de creația sa anterioară, desigur — într-o generaizare pe care imi au permisunea s'o fac — tot chinul căutării de desăvârșiri.

„Departă ești de mine, departe de-al meu gând,
Căci eu singurata-te-m o-mbr e în flacări vii,
Mă sbucium, răd sau sufăr! Dar tu rămâi departe.”

În căutările de forme noi, de recunoașteri alative a concepțiilor îndepăndente cari autodănamează poezia Veronii Brateș, nu există acel inseparabil contemplativ permanent, pentru că poeta găsește totdeauna, la un final de cunoaștere, o porțită care deschide alei necunoscute în parcul sufletului său. Dacă nu comit o diversificare de

Efectul caltativ al acțiunii de încadrare într-o disciplină lirică, deschide noui perspective frumoase-lor versuri pe cari Verona Brateș le-a risipit dealungul anilor și-a unei lăudabile activități poetice, în alălea reviste și ziare. Dificultatea pe care o întâmpină oricine năzuiește a atinge culmile perfecțiunii — scutește pe Verona Brateș de o renunțare amară, detrimentală planului și ramurii de activitate în care s'a distins.

păreri, aș vrea să afirm că Verona Brateș nu va ajunge niciodată la o liniște interioară, la o armonie sufletească, pentru că însăși acest ciudat foc e o dovadă în plus că poeta, nemulțumită de sine, va rămâne vesnic o neînțeleasă, o creatoare.
Explicarea descriptivă a naturii
(Continuare în pag. 3-a)

URANIA: Azi ultima oară

3, 6, 9, 15 fix
din cauza lungimii
filmului

M A I N E
MARTI
PREMIERĂ!

Filmul dra-
gostei, sufe-
rinței și a
razbunării

Frederich March
croul din „Mizerabili”
cu cel mai mare actor al timpurilor noastre

alături de:
Joan Bennett
in

John Wayne in „Aventurile celor trei Mușchetari”

seria I-II deodată — Jurnal: Cruciada contra bolșevizmului partea VII-a Führerul pe front

„FUGARA”

cea mai superbă realizare cine-
matografică.
REGIA:
Walter Wanger

Informațiuni

București. — D. Mareșal Ion An-
tonescu, președintele consiliului de
miniștri, a primit o scrisoare din
partea președintelui comitetului cen-
tral al Legiunii Voluntarilor Fran-
cezi împotriva bolșevismului, în ca-
re după ce autorul scrisorii omag-
iază atât personalitatea cât și ac-
țiunile Mareșalului României, a-
firmă că din această luptă, pentru
o mai bună soartă a popoarelor, nu
poate lipsi nici patria d-sale, nici
patria Mareșalului Antonescu.

D. Președinte al Comitetului de-
clară că, exemplul dat de Mareșalul
Antonescu, este o încurajare și își
exprimă nădejdea, că-l va întâlni
în mijlocul soldaților săi, pe fron-
tul unde va pleca și d-sa în curând.

Berlin. — Aviația sovietică pe
frontul răsăritean, în cursul zilei de
Sâmbătă a pierdut 87 aparate, din-
tre cari 35 au fost doborâte în lupte
aeriene, 13 de tunurile anti-aeriene
și 39 distruse pe sol.

**Nouile cercetări în domeniul
combaterii cancerului**

Chimia organică joacă din ce în
ce un rol mai important în dome-
niul cercetării cancerului, aceas-
tă boală atât de răspândită, pen-
tru care încă nu s'a găsit leacul.
Se știe că celula cancerului este su-
perioară, din punct de vedere al
conținutului de albumină, celulei
normale și că poate prelucra sub-
stanțe, care nu sunt potrivite celu-
lei normale. Profesorul dr. Michael
a raportat recent în „Angewandte
Chemie” că a reușit acum evitarea
formării cancerului prin tratamen-
tul cu așa numite antigene la cobai,
care primiseră înainte substanțe
chimice producătoare de cancer. O
doză de circa 1/15.000.000 gram

venin de șarpe dizolvat într-o solu-
ție de albumină sau într-o soluție
de albumină preparată cu ser de
cal este suficientă. Din aceste re-
zultate reiese că introducerea al-
buminei străine corpului, care
există în substanțele menționate,
face ca sistemele de producție a al-
buminei ale celulelor normale să fie
mai active, așa încât prin aceasta
se echilibrează deosebită întru ce-
lulele normale și cele atacate de
cancer, evitându-se astfel forma-
rea de tumoare. Cu această constata-
re s'a făcut iarăși un pas mai de-
parte pe drumul lung și obositor
spre soluționarea definitivă a a-
cestei probleme atât de dificilă.

**Drumul victorios
al celofibrei în 20 de ani**

Târgul din Lipsca din această
toamnă prin expozițiile sale textile
bine asortate a demonstrat din nou
un mare număr de inovații în do-
meniul fibrelor textile artificiale.
Lâna artificială, care pe românește
este cunoscută și sub denumirea de
celofibră (dela Zellwolle), această
inventie germană, care datează
doar de 20 de ani, a devenit astăzi

un factor economic de covârșitoa-
re importanță. Credem că nu este
lipsit de interes să aruncăm o pri-
vire asupra acestei etape de 20 de
ani, ca să vedem, cum a ajuns a-
cest material sintetic, dintr'un in-
ceput modest, un factor indispensa-
bil pentru industria textilă univer-
sală. Dacă vrem să urmărim des-
voltarea și răspândirea celofibrei,
este suficient să facem o compara-
fie cu producția mătasei artificiale.
In 1932, deci acum 10 ani, pro-
ducția mondială a mătasei artifi-
ciale era 243.000 tone, iar aceea a
celofibrei doar 10.000 tone. In anul
1937, producția mătasei artificiale
a ajuns punctul culminant: 544.000
tone, dar în același timp și celofi-
bra a înregistrat o considerabilă
desvoltare, cantitatea producției a-
jungând la 281.000 tone. In schimb
în 1940 s'au produs 612.000 tone ce-
lofibră, în timp ce mătasea artifi-
cială a scăzut la 522.000 tone.

Așa dar, în anul trecut producția
celofibrei a întrecut cu aproape
100.000 t. pe aceea a mătasei artifi-
ciale și aceasta este cea mai pre-
țioasă indicație a drumului victo-
rios al celofibrei în 20 de ani.
(RDV)

EPIGRAMA

**Prietenul meu
care-l amoresc**

Ți-am tot spus să nu iei dragostea
[In glumă.
Tu nu m'ai ascultat ci te-ai jucat
[cu ea:
Sau poate ți-a dat fata să bei
[mătrăgună
De te-a cuprins cu lotul dragostea?

Unul pensionat

C'ai fost pus în pensie, nu e mirare,
Dar pentru ce te-au pus, e
[întrebare. —
Ii fi având oare vârsta așa de
[năințată,
Ori, n'ajunge două parole știința
[dumneatale toată?!

P. A. G.

Colțul vesel

Păreră

Deși nevasta nu mai înceta să
pledzeze că-i trebuie o rochie nouă,
el nu se lăsa intimidat.
— Dacă nu-mi cumperi rochia,
apoi nu mai vorbesc cu tine...
încheiă ea furioasă.
— Nici, că se poate mai bine...
Să știi că nu ți-o cumpăr...

Explicație

— Ai fost rănit în duel?
— Din cauza tâmpiilor de mar-
tori, cari mi-au pus rivalul mai a-
proape de mine, iar pe mine mai
departe de el...

La birt

— Chelnăr, uite am găsit un
nasture în supă...
— Chelnărul: Ce-o să se mai bu-
cure patronul... L-a căutat un
ceas în bucătărie...

Ultima dorință

Un mucalit lasă cu limbă de
moarte, să-i se scrie pe piatra fu-
nerară:
„Acî zac eu și citești tul
„Ce bine ar fi să citească eu
„Și să zaci tul...”

Dragoste modernă

— Ce faci dragă?
— Trimit invitații pentru nunta
mea de aur.
— Cum asta? Nici nu ești încă
insurat.
— E drept, dar acum mănsor cu
șica unui milionar.

Colțul cimititurilor

Ghici ghicitoarea mea

Stejar verde, vârful-i arde? (TRAVN)
Jumătate roșu și jumătate alb? (TRAVN)
Nalt ca casa,
Verde ca mătasa,
Dulce ca m'erea,
Amar ca fierrea? (TRAVN)
Sus cresc, Jos căzu? (TRAVN)
Ce e verde, dar face dungi vinele? (TRAVN)
Curtea-i verde, domnul roșu? (TRAVN)
(Din volumul „Ghicitor le Bănă-
țene” de LUCIAN COSTIN).

COLȚUL LITERAR

Din ciclul: „Nopti de Octombrie”

ORE DE NOAPTE

Sună, și sună, —
Durerile mute,
Când vor să sărute
Argintul de lună...

Clipele de humă
Sunt pisc de vis, în time.
Nimeni nu mai vine
Prin lăvezi de brumă.

Tristețile terestre
Sporește peste umeri,
N'ai cum să te numeri,
Și bat ș'n ferestre!

Sună, și sună
Somnul, cenușiu,
Și-i numai pustiu,
In firida de lună...!

Petru Homoceanul

Nocturnă

In nopti mereu dearândul, în nopti întunecate
Fășii de aripi saltă, fășii de aripi reci,
Se cântă în surdina romante îndepărtate,
In nopti mereu dearândul, în nopti întunecate
Se dântuiește'n neguri pe lespezile reci.

Din casa solitară, din casa oblonită
Răsbat lumini și șoapte se'nvăluie'n mister,
Tresare altă viață, mereu, mereu palpită,
Din casa solitară din casa oblonită
O viață nouă saltă, se'naltă către cer.

Se joacă prin boschete, ocean de licurici
Prin noaptea instelată în cer și pe pământ,
Pe căi cu orchidee și fluturii pitici,
Se joacă prin boschete, ocean de licurici
Și valsul lor îngână suflările de vânt.

In unduiri de basme, moliftii se destramă
Smaraldul greu străluce și fluturii se strâng,
Din valuri se deșiră o sprintenă maramă,
In unduiri de basme, moliftii se destramă
Și marmore de trupuri, molatece se frâng...

C. Sârbu—Turburea

Din amintiri, regrete

Trec lebede încet... pe lac
Ca albe arătări tăcute
Ca vrăji ce'n umbră se desfac
Din amintiri trecute

Zefirul spulberă ușor
Cenușa de-amintiri ce trece
Ce aslăzi le îngrop — căci mor
In cripta sufletului rece

Pe apa lucie în noapte
Se văd scelipiri ce din adânc
[s'aprint
Se aud tainice șoapte
Din umbrele ce se întind

Și nori negri se adună
Luna după ei ascund
Glasuri șoapte încet răsună
Ca dintr'un abis afund

Și luna ca un cerc de foc
Fantastică arătare
Ocupă în orizont un loc
E umbră doar — dispare

Și lebedele trec cu încetul
Ca albe arătări tăcute
Lăsând în urma lor regretul
Amintirilor trecute

Arad, 25 August. 1941.

DANILA VIRGIL

Destăinuire

artistul George Veringoloi

Prietene, tu fmi cunoști trecutul,
Știi c'am iubit o fată, dar c'am pierdut avântul,
Știi că am fost trădat de un prieten, pe care îl iubesc,
Mă doare amintirea și încep să gândesc...

Am iubit o copilă, care vorbește cu alt fecior,
Mă gândesc la ea și mă cuprinde un fior.
Aș vrea să strâng din nou în brațe trupul său svelt
Să-i sărut buzele cu sete și să o simt la piept.

...Dar nu mai pot prietene, trupul mi-este slăbit
Imi plânge amintirea și-aș vrea să uit c'am iubit,
Aș vrea să uit, prietene, de fata care n'a știut să
[iubească.
Mă doare tinerețea, care-a uțat să petreacă.

Titu Mihăescu-Răsvad

Cinema CORSO
Telefon 23-64
Repr.: 5, 7.15, 9.30
IN ROMANIA,
primadata la Arad
FILMUL premiat la concursul
de filme americane. Mai per-
fect, mai frumos, mai artistic și
mai atractiv film nu s'a născut:
„INTERMEZZO”
cu **Ingrid Bergman**
succesoara Gretei Garbo, pe
care întrece în artă și frumusețe
Leslie Howard
cel mai mare artist cinematog-
rafic al timpurilor. Atâta suf-
let, artă și inițiativă, un alt
film n'a mai cuprins

S'a redeschis restaurantul și cofetăria
„FERDINAND”
(Fost localul Kalli)
ARAD, Piața Avram Iancu Nr. 11
Unde găsiți mâncări calde și reci, prăjituri fine
și înghețata cea mai gustoasă, cu prețurile cele
mai cftine din tot orașul.
ABONAMENTE LUNARE CU PREȚ REDUS!
Rog sprijinul onoratului public
Proprietar: **TRAIAN VĂRĂDIAN**

MUZSAY IOSIF magazinul de haine bărbătești S'A MUTAT din Str. Gen. Berthelot 2 — la No. 6
— Vizitați-l fără obligațiuni — Mare asortiment — Prețuri moderate

ROMAN BOCA :

RECENZII

EUROPA NOUĂ ȘI MISIUNEA EI IN LUME

Ceare caracterizează această lucrare a domnului prof. ROMAN BOCA, este actualitatea subiectului tratat. Problema fiind aceea care se menține de câțiva timp pe primul moment actualității, constituind sursa de lucrare bine documentată, care cuprinde adevăruri covârșitoare.

Constatările autorului, chiar din introducere, sunt dintre cele mai juste, când afirmă că, „Există o Europă Nouă a cărei națiuni formează o singură frăție pe întregul pământ: frăția Rassei Albe, frăția Rassei Arce”, continuând a spune că: „Rasa Arce se compune din trei mari ginți: Ginta latină, ginta

germană și ginta slavă”.
Ma departe d. prof. ROMAN BOCA arată că, istoria Europei, este istoria ginților și națiunilor, iar istoria rassei arce este cea mai importantă dintre istoriile raselor omenirii, fiindcă prezintă caracterele celei mai înalte superiorități fizice și spirituale.

Și lui curgător și împedat, cu care autorul tratează problema Europei noi și misiunea ei în lume, constituind o lectură plăcută, este un merit în plus ce încadrează activitatea d-lui prof. R. BOCA.

O altă lucrare doctrinară a domnului profesor

Roman Boca :

Muncitorii sunt nobilimea omenirii

Preamărește munca cinstită și consideră pe muncitorii harnici nobilimea omenirii, spunând că: „Muncitorii sunt temelgia țării, talpa tuturor neamurilor, talpa omenirii”.

În această lucrare autorul evidențiază lenea, spunând că, oamenii lenși, cari nu produc, sunt o povară a societății și o primejdie.

Adevăruri similare celor mai sus abundă în lucrările d-lui prof. ROMAN BOCA, cari pentru a putea fi

savurate, trebuie citită întreaga carte, fragmentele ce am putut reda sunt numai slabe imagini dintr'un întreg complet și asimilabil.

Lucrarea d-lui prof. ROMAN BOCA, de mare anvergură, „Muncitorii sunt nobilimea omenirii” face cinste atât autorului său, cât și literaturii noastre, care în ultimul timp a înregistrat infim de puține lucrări de acest fel.

ANGELA V. OSTOIA

Verona Brateș

(Urmare din pagina 1-a)

sonale, deci justificarea — în — a atitudinii pe care o a — Verona Brateș, nu admite — (părat greșit) semnificația in —

dar — această țară ar rămâne — departe, o închipuire, — să rup aripelă în sbor — mi, — sufăr, dar să cred în fericiere.”

„VARA”

„Întinde-mi mâna-tă bună, căci ea îmi dă putere
Și orice îndoială din raza vetei-tă pierde;
Printre-ale lumii valuri ea să străbată îți cer
Un strop d-eternitate în vîsu-mi efemer.”

„NOROCUL”

Verona Brateș impenetrabil în — esie, tumultuos. Aceste rânduri — site de grandoare și lux de a — nunte vreau să fie o serafică in — unchere de gând târziu. Peste — și depărtări, Verona Brateș, — vei reconstitui trecutul din

pagini prăfuite de album, din șter — se fotografii sau chiar numai din — semnături marginale, când ne vom — fi răstignit în pagini de cărți tot — chinul vremurilor de azi, când vom — fi bătrâni, — rămăie-ți aproape de — suflet, dorul și amintirea lui

PETRE A. BUTUCEA

oraș pe fluviul Duna distrus în întregime în urma luplelor (Pk. Ob.)

La Federala Zorile

după care criteriul se împarte untdelemnul?

Cu Federala Zorile — după cum este cunoscut — în trecut s'au ocupat ziarele, când când, în fine, onorata conducere de pe atunci, a fost înlocuită, cu oameni noi, deci și cu obiceiuri noi, așa că, populația s'a bucurat de această schimbare, crezând că, în viitor toate se vor îndrepta, dar după cum reșede din cele de mai jos, bucuria a fost prematură, și, după cum am aflat, recent a fost schimbat onoratul domn magazinier. Pentru care motiv?, probabil că, a suferit de prea multă corectitudine, dar partea aceasta interesează pe superiorii săi.

Noi denunțăm unele cazuri recente — cari lasă de dorit îndreptări urgente — pentru ca publicul să nu fie la cheremul onora, și, ca unii să primească prea mult untdelemn, iar alții de loc.

Săptămâna trecută — Miercuri 10 crt. — Zorile a primit o cantitate mai mare de untdelemn pentru distribuție, cum l-a distribuit, trebuia ei, doar arătam activitatea din curtea Zorilor, unde tot soiul de cetățeni, toate naționalitățile, precum și din toate păturile sociale erau prezenți și așteptau să încerce norocul.

După distribuția untdelemnului, adică Joi d. m. la orele 18, din fața biuroului, am trimis pe un cetățean la magazie — care se află în aceeași curte, în dosul biuroului — pentru a se adresa domniei sale domnului, și a totputernicului magazinier și a-l întreba, dacă are bunăvoința, a servi pe acest românăș cu 1 litru de untdelemn? Răspunsul a fost negativ, la ceea ce — de altfel — m'am așteptat. De curiozitate, eu m'am așezat pe o bancă din parcul de vis-à-vis, pentru a mă convinge, dacă într'adevăr nu mai este untdelemn, sau că se servește după sprincene, așa cum se afirmă în oraș.

După 10 minute de așteptare — adică la orele 18.10 — apare o țărăncuță curățică — plimbându-și fustele în stânga și dreapta — cu un coșuleț, întâmpinând pe o femeie, care aștepta la poartă, lăsându-i coșulețul în grijă, din care a scos 2 sticle de câte un litru, cu care s'a îndreptat spre magazie, și, după 5 minute — spre cea mai mare mirare — apare în poartă zâmbind, cu cele 2 sticle, care erau pline cu untdelemn, îndreptându-se spre gară.

Subliniez cuvântul „plin”, care la unele Cooperative se cunoaște numai teoretic, fiindcă în practică este cu totul altcum și anume, sticlă de un litru — în comerț — nu există, toate sticlele — așa zise de 1 litru — în realitate au o capacitate de numai 900 ml. — în cel mai rar caz 950 ml. — deci la fiecare litru un minus de circa 100 ml., apoi având în vedere că untdelemnul nu curge ca apa — fiind mai gros — rămâne în litru (tânicheaua cu care măsură) încă o'rea 100 ml., deci la fiecare litru servit se poate constata — cu bunăvoință — o economie de circa 200 ml. Așa că, nu este greu de a afla secretul că, la un transport de jumătate vagon de untdelemn, rămâne un plus de 1000 litri, din care se poate distribui țărăși 1200 litri, având în vedere plusul de 200 litri. Pe semne, din aceste plusuri se servesc cei apropiați, sau mai știu eu cine?

La orele 18.15 apare la poartă un evreu — cu un trench deschis, cu ochelari și cu baston — plimbându-se foarte nervos sub poartă, fumând o țigară după alta — se vede că omul este nervos și vroiam

să-l întreb: „Șloim Für wus so nervus?”, dar am renunțat, pentru a vedea ce așteptă — în fine, după 10 minute de așteptare, își face apariția un alt evreu — mai mic de statură și tot cu ochelari — venind din magazie. I-a spus ceva, celuia care aștepta nervos, dând din mâini, cap și picioare, până în cele din urmă, omul nervos a început să se scootoască prin buzunare, a scos ceva parale, pe care i-a predat acestuia și care s'a întors spre magazie, dar întretimp a venit din magazie un domn cu niște acte — probabil că era magazinierul, deoarece făcea mercur naveta între magazie și biurouri cu acte în mână — „micuțul” l-a întâmpinat în curte, apoi uitându-se în jurul lor, s'au retras între grămada de lemne și peretele magaziei, fără a bănui că îi urmărește cineva, care este dincolo de poartă. Ce au făcut, sau ce au discutat, numai ei doi și probabil al treilea știe. După o discuție de 5 minute, domnul și-a continuat drumul spre biurouri, iar „micuțul” din nou a dat raportul celui nervos, după semne era ceva ce ieșea din comun.

Apoi și-a făcut apariția și voevodul țiganilor, domnul ... Dimitrie, pe care l-am întâmpinat cu salutului lui național: „Trailo rai!” — cel mai frumos salut țigănesc.

La orele 18.25, a ieșit un bărbat în negru cu un pachet în formă de sul, care nu putea fi altceva, decât o sticlă de untdelemn, probabil goală?

La orele 18.30, a sosit din oraș un bărbat înalt — bine hrănit — cu o damigeană de circa 15 litri, a intrat la biurou, apoi s'a îndreptat spre magazie, de unde s'a întors — după câteva minute — cu un zâmbet de satisfacție ducând damigeana din greu, se putea constata că nu este goală; să fi fost umplută cu apă?

Între timp omul „nervus” a părăsit poziția de sub poartă lăsând pe

Despre activitatea Cooperativei Ardealul

Cu prilejul înființării Cooperativei Ardealul, am avut cele mai frumoase păreri despre această instituție, crezând că, vom avea un magazin bine asortat și unde pașnicul cetățean va primi — bine înțeles — și untdelemn, dar ne-am înșelat, deoarece nici aici nu merge mai bine decât în altă parte.

Remarcăm un sigur caz. Tot săptămâna trecută s'a distribuit și aici untdelemn. Un biet român cu mai mulți copii, de almineață a făcut coudă pentru a obține și el puțin untdelemn. Pe la prânz, când în fine, a ajuns și el până la ușă, i s'a spus că, nefiind angajat public nu-i poate servi, decât după masă. Bie-

„micuțul” să aștepte, dar iată că iese și voevodul... căruia spunând că, timp de un ceas ce am constatat, „voevodul” fiind omul Zorilor, imi spunea că, aceste cantități au fost trimise la o instituție, la care afirmare i-am răspuns că: ad. 1) Instituția cu care vor să acopere nelegiuirile se află în centru, iar acești protejați au plecat spre gară, adică în direcția opusă, ad. 2) Instituția respectivă are consumul ei propriu prin care alimentează angajații săi, ad. 3) Ca atare primește mărfuri și alimente în cantități mari și nu câte 2 sau 15 kg.

După părăsirea locului de „observator”, întâmplarea face ca, la orele 19.30, să ajung iarăși în dreptul Zorilor, observând că, „micuțul” încă n'a părăsit locul de „comandă”. Curiozitatea m'a făcut să mă opresc și să văd ce așteaptă acest om. N'a trebuit de data aceasta să aștept mult — fiind ora înaintată — fiindcă după câteva clipe observ că „micuțul” își freacă palmele, am înțeles că, în fine, trebuie să vină cel așteptat. Au ieșit pe poartă 2 domni și o cucoană, la care s'a atășat și „micuțul” până în strada Crișan, unde luându-și rămas bun, unul dintre domni și doamna au continuat drumul spre oraș, iar „micuțul” cu celălalt domn — care probabil era magazinierul — au luat-o spre Mureș — cu o viteză vertiginosă — au intrat în Bulevardul Regina Elisabeta și la orele 19.35 fix, au intrat la numărul 19, urcând pe scări.

Ce au făcut și pentru ce această mare grabă, ei știe.

Dar în tot cazul este dureros că, atunci când actualul guvern are intenții atât de frumoase și în folosul românilor, se mai găsesc români, care se pretează la lucruri mai sus arătate.

Ca încheiere, să fie cu iertare o întrebare: Cu ocazia distribuției porumbului, cine a primit și ce cantitate?

Piața noastră

Ne-am ocupat în mai multe numere al ziarului nostru, cu situația alimentelor și prețurilor, cari au devenit insuportabile. Cauza — după părerea noastră — ar fi că, prețurile nu se controlează. Pe drept cuvânt, timp de 6 săptămâni, de când subsemnatul zilnic vizitez piața, până azi n'am avut ocazia de a întâlni vreun organ de control. În fine, azi, 19 crt. am întâlnit 2 ofițeri de poliție — oameni foarte energici și înțelegători — cari au procedat la controlul prețurilor. Cu acest prilej în mai multe cazuri — unde era vorba de sabotaj la preț — au și confiscat marfa.

Mai târziu am observat și pe domnul dr. Cornel Radu, primarul municipiului, însoțit de ajutorul

primar, dl. ing. Gh. Șincai, cari probabil au verificat prețurile.

Ar fi de dorit ca, aceste vizite inopinate să fie cât mai des făcute, dar totodată s'ar impune ca, controlorii de piață să fie vizibili, fiind că — Dumnezeu să mă ierte — până în prezent, timp de 6 săptămâni, n'am văzut decât pe unul singur și am auzit de unul, care se „ocoșă” la cumpărarea unei rețe.

Ar mai fi de dorit ca biuroul de speculă să fie mai activ și ca angrosiștii să fie controlați, iar despre rezultate să fie informată și presa, deoarece acestea sunt chestiuni publice, și, nici de cum secrete.

(Continuare în pag. IV-a)

Un sbor încununat cu glorie — Șapte bombardiere sovietice distruse de un avion „He 109”

Pk. Pe un aerodrom pe frontul rusesc de Sud stau doi ofițeri germani și joacă șah. Vântul mătura întinsa stepă rusească și face copacii să se îndoaie, scuturând pereteii de pânză al cortului, în fața căruia joacă la masă cei doi ofițeri. Scena se petrece la postul de comandă a escadrei a patra și trebuie să sosească plutonierul major Wintergerst, care a fost amintit acum câțiva vreme în comunicatul Cartierului General, deoarece în cursul unei zile a doborât 7 bombardiere sovietice.

„Vine tocmai acum” spune unul dintre ofițeri și din cort iese un bărbat înalt, cu părul blond, care îi cade în față din cauza vântului puternic.

„Putem înceta un pic jocul și să mergem spre aerodrom. Intre timp îmi puteți descrie peripețiile acestei întâmplări?”

„Nu, nu aceasta nu este posibil, opinează locotenentul, trebuie să fii de față, altfel nu va povesti nimic, din cauza modestiei sale.

De acord ne ridicăm și jocul de șah este întrerupt pentru scurtă vreme. „Am auzit că sunteți rănit, încep discuția, dar nu se vede nimic”.

„N'are nici o importanță, spune plutonierul major, una dintre clopăți este cu sânge și trebuie spălată. S'a distrus și cisma, dar la altă se reduce totul”.

„Ei chiar așa simplă nu o fi fost treaba”, intervine unul dintre locotenenti.

„Azi dimineața s'au întâmplat aceste?” — „Da azi dimineața, am doborât două avioane inamice și am primit între timp rana neînsemnată”.

În rândul trecut întâmplarea a fost fără îndoială mult mai pasionată. „Înainte înjuram că trebuia să fac un sbor de probă cu un aparat revizuit în timp ce ceilalți decolau pentru atac”, spuse unul dintre ofițeri.

„Cum s'a întâmplat că dumneata în sborul de probă te-ai încercat cu bombardierele inamice?” — „Foarte simplu, de abea eram de câteva minute în aer, am văzut în fața mea norișori de fum și în momentul următor zări avioanele sovietice venind spre mine”.

„Întrebați-l cum a decolat. Numai în chiloți de bae și pantofi ușori de sport în picioare. Era foarte cald”. Locotenentul râde și cu el râde și plutonierul major amintindu-și de aceia zi.

„Primele trei, patru au fost aranjate repede. Incendiate ele s'au prăbușit la pământ într-o vălviță de flăcări. Restul s'au format într-o unitate, încât lucrările nu mai erau atât de simple, căci focul ănti aerian deveni tot mai puternic. M'am ridicat odată și apoi m'am năpusit odată, de două ori, de trei ori. Alte două au fost scoase din luptă, apoi încă unul. Tocmai voiam să pornesc împotriva celui de al optelea când avionul meu a fost atăcat, încât toate armele mele au fost scoase din uz. Trebuia să renunț și să fac cale întoarse”.

„Avionul a rămas după aterizare

locului, căci roțile au fost atinse, reluă să povestească unul dintre ofițeri și ne-am făcut griji serioase deoarece știam cum a aterizat amicul Wintergerst. Din toate părțile și colturile aerodromului ne-am grăbit spre aparat, camarazi din escadră, personalul tehnic, căpitanul de escadră, surori de caritate, până și comandantul de escadră. Am putut urmări o parte a luptei pe loc, fâșiile înguste de fum și am putut zări și avioanele care au însoțit bombardierele sovietice”.

„Eu n'am observat nimic din toate acestea în focul luptei, spuse plutonierul major Wintergerst. Văntorii sovietici sburau mult prea sus. Cu toată siguranța trebuie să fi fost 6 avioane”.

„Aceasta este adevărat, confirmă

unul dintre ofițeri, dela noi au decolat încă două avioane pornind la atac împotriva avioanelor sovietice, reușind să doboare două dintre ele. Am vrut să-l avizăm și pe Wintergerst de pericol, dar ne-a fost imposibil”.

„Asta din cauză că am uitat să iau cu mine casca telegrafică”, spune zâmbind Wintergerst.

Locotenentul termină raportul. „Poate surorile de ocrotire au făcut ochi mari, văzând un om pe jumătate gol coborând din avion, care părea că se jenează puțin de prezența lor. Fără îndoială ele și-au imaginat altfel un erou de șapte ori victorios într-o luptă aeriană”.

CHRISTOPH v. d. RAPP
Correspondent de război

Vânând convoaie sovietice în Marea Neagră — Deasupra coastelor Mării Pontice — În fața porților orașului Odessa

de Helmut Boerner, coresp. de război

Pk. Cu totul pe neașteptate sunt treziți din somn, în zori zilei, membri unui echipaj al unei escadre Ju 88. „Sculați, sună ordinul, la ora 5 convorbiri de sbor” și într'un sfert de oră toți comandanții de escadră se află în fața comandantului de grup. Ordinul de sbor prevede următoarele: „La sudvest de peninsula Crimeea a fost văzut un convoi, care trebuie atacat. Decolarea se face la șase și un sfert”. Auzind de un convoi fețele tuturor se luminează, căci un convoi este întotdeauna un obiectiv bine venit pentru fiecare sburător și afară de asta au ocazia să zboare într'un sector necunoscut până acum.

Sburătorii se imbarcă pe două camioane și un vehicul de propagandă și pornesc în goană spre locul de decolare. Pe drum mai imbucă o gură de mâncare, sau fumează în grabă o țigare. Pe aerodrom personalul tehnic este trezit imediat și soldații pun mâna să ajute la tancot și încărcatul bombelor. De astă dată se încarcă numai bombe grele. Fix la ora 6 totul este gata pentru decolare și căpitanul de escadră dă ultimele dispoziții de sbor. Spre a descoperi mai ușor convoiul fiecare avion pornește pe o altă rută.

Prima pornește escadră locotenentului N. Aparatul zboară între Nistru și Bug, prin nesfârșita stepă pontică, care este întreruptă doar la Sud de unele dealuri. Peste tot sub noi se întinde stepa rusească și pământul său negru ne dovedește fertilitatea sa. Din când în când întâlnim câte un sat, care dispăre în grabă, rar de tot o localitate mai mare. Incolo numai coloni neînsemnate care se întind la Sud, fără îndoială aici sunt coloniile de odinioară ale țărănlor germani, care au fost colectivizate de către bolșevici, căci localități atât de curate și îngrijite nu zărim în celelalte părți ale Rusiei. Trupele noastre au trecut de mult aici, ele se află acum aproape pe celălalt mal al Niprului.

Odessa rămâne la dreapta, sborul duce direct spre peninsula Crimeea. După gura Berestnei sborul duce o bucată peste apele Mării Negre dealungul insulei exceptional de lungi și înguste Tundra. Cu toate străduințele vigilențe de a descoperi convoiul, nu se poate zări nimic. Motoarele noastre sbârâie acum deasupra stepelor sărace în apă, fapt caracteristic pentru Nordul întreg al Crimeei. Dar cum sburăm se schimbă peisajul întreg. Terenul devine tot mai accidentat și din depărtare se zăresc înălțimile dealurilor Jalta. Însfârșit peisajul de stepă este înlocuit de localități cu caracter meridional. Perdele de cipri înviorează vederea și grădini polihrome. Avem impresia că sosim în Sicilia. Intre timp declanșăm bombele noastre asupra unor aerodromuri bolșevici, însemnând imediat pe hartă. Apoi sborul duce din nou spre Vest, iar Capitala Crimeei, orașul Simferopol, rămâne la Sud.

Incurând escadră se află din nou deasupra Mării Negre, care bate în verde și sur. Unde se ascunde convoiul bolșevic? Nicătri nu sunt vase de văzut, iar marea nesfârșită este pustie. Echipajul devine nerăbdător, deoarece toți s'au bucurat de vântul gras. Există numai posibilitatea că convoiul se află în drum dela Odessa, fie că a ajuns la adpost în port. Deci repede spre Odessa. Cantitatea de carburanți scade simțitor, dar totuși va ajunge. Vasa de comerț nu sunt de văzut nicătri, dar în apropierea golfului Odesei sunt de văzut câteva distrucțiuni sovietice, care încep imediat un foc turbat de artilerie. Suntem întâmpinați și de pe coastă de tirul violent al artileriei anti-aeriene și focurile lor sunt îndreptate, încât ne vedem nevoiți să schimbăm direcția. Căpitanul de escadră zboară încă odată la atac împotriva unui crucșător, dar subit un motor încetează să funcționeze înedat atacul nu poate avea loc după plan și sborul nostru ajunge la capăt. Bombele noastre cad alturi de crucșător în mare. Norocul nu favorizează întotdeauna pe sburători, în schimb primim o mică recompensă. Bombele noastre sunt aruncate pe o fâșie îngustă de pământ nimerind într-o baterie anti-aeriană.

În urmă sborul nostru duce din nou spre aerodrom.

IMPRUMUTUL REINTRE GIRII pe lângă câștigul moral aduce și unul material!

(Urmare din pagina III-a) . . . Matei Băscărău nu se dă pe brazdă

„Baș că rău” procedeză soția comerciantului Matei Băscărău din Mădrigești, care și-a luat îndrăzneala — nu se știe pe ce bază — să insulte pe soțul dlui inginer Ignuța Iovu, dând-o afară din prăvălie și injurându-i familia.

Soția lui Băscărău greșește dacă crede că, doamna inginer Ignuța ne-a adus la cunoștință faptul că, ei nu aplică timbrul de 4%, deși semnarea acestor abateri este datoriu moraliă fiecărui cetățean conștiințos, în urma apelului adresat consumatorilor de către Ministerul de Finanțe. Noi putem declara că, nici pe doamna ing. Ignuța, nici pe soțul d-sale n'am avut cinstea a-i cunoaște, oșă, că soția lui Băscărău, care și-a permis ca într-o prăvălie publică să insulte pe soția distinsului inginer Ignuța, pentru fapta ei detestabilă, merită să i se aplice rigorile legii.

Să nu creadă familia Băscărău că va putea intimida forurile competente cu faptul că, a cutreerat America, sosind în țară cu suma de 15000 lei în numerar, abu-

zând de ospitalitatea României, devenind azi milionar, își va putea impune voința peste tot, ignorând chiar legile.

Noi ne facem datoria, semnând această infracțiune, rugând forurile de resort să ordone o anchetă minuțioasă pentru stabilirea stărilor de fapt și anume: Dacă aplică timbrul de 4%, iar în caz că nu de ce? Pe ce bază a obținut brevel de spirtuoase, adică de către cine la Gurahonț, când dânsul este ca domiciliul la Mădrigești? (Eventual acest brevel ar fi putut da un mijloc de trai modest — nu un plus de îmbogățire — unui refugiat, ajuns pe drumuri fără nici o vînă. Cum s'a lichidat chestiunea cu Societatea de Asigurări Sociale? Care drept insultă cumpărătorii, care intră în prăvălia sa?

Ca incheiere, domnule Băscărău ne mai permitem o modestă întrerbare, d-ta ca: milionar, camdator spiritor, etc. cât ai semnat la IMPRUMUT?

VASILE I. OSTOIA

Ultima oră

INTERNE

Telegrame de condoleanțe cu prilejul morții Gen. Ioanițiu

Bucurști. — Cu prilejul morții generalului Ioanițiu, șeful Marelui Cartier General, d. Mareșal Antonescu, a primit o telegramă de condoleanță din partea Führerului Hitler, care ia parte, împreună cu armata germană,

la durerea pierderii unui valoros tovarăș de luptă. Au mai trimis telegram de condoleanțe Mareșalul Göring, Feldmaresalul von Braunitsch, Runschtedt și von Spedel.

EXTERNE

O desmințire din partea Italiei

Agencia DNB transmite din partea cerurilor competente italiene, desmințirea svonului că, o misiune specială italiană ar fi în drum spre

Washington. Se subliniază că, acest svon clean, a fost născocit spre a lăsa prestigiu Italian.

Un fenomen ciudat

Copenhaga. — În noaptea de Sămbătă spre Duminică în Danemarca locuitorii au putut admira aurora boreală, fenomen neobișnuit în această regiune. Cerul a de-

venit atât de luminos, încât s'a putut ceti ziarul în interiorul caselor fără a aprinde lumina.

Mai târziu s'a arătat pe cer o coroană colorată.

Roosevelt pentru un credit de război

Washington. — Agenția Ștefani transmite: Președintele Roosevelt intenționează să înainteze Congresului un proiect pentru votarea unui nou împrumut de război, care, după cum se anunță, va întâmpina o violentă împotrivire din partea Senatului.

liarde dolari, din care ar putea realiza ajutorarea Sovietelor. Membrii Congresului însă, cari sunt convinși că Sovietele vor pierde războiul, pun întrebarea: Ce înles mai are ajutorarea Uniunii Sovietice, când materialul de război, cu siguranță va cădea în mâinile germanilor.

Președintele vrea să obțină un împrumut de 6 mi-

Suedia nu adăpostește bolșevici

Stockholm. — Se desminte categoric, de către cercurile bine informate că, o parte a

floței sovietice s'ar fi refugiat în golfurile suedeze.

Pentru scolari
ghete și pantofi de gimnastică, la
Frații Apponyi
ARAD
vis-à-vis cu Primăria

ceasornice de mână și buzunar, pentru dame, bărbați și copii
CEL MAI PUNCTUAL ȘI IEFTIN LA
IOANOVICIU ȘI HARTMANN S.L.R.G.
BIJUTIERI
Arad Palatul Minoritilor